

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสังคม: กรณีศึกษาโครงการขยายถนนใน
ชุมชนวัดเกต เทศบาลนครเชียงใหม่

ผู้เขียน นายอมฤต ศรีพิชญากุล

ปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.จันทนา สุทธิจารี

บทคัดย่อ

ในการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสังคม: กรณีศึกษาโครงการขยายถนนในชุมชนวัดเกต เทศบาลนครเชียงใหม่ นี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษารูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสังคมในปัจจุบันจากกรณีโครงการขยายถนนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ 2) เพื่ออธิบายรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการกำหนดนโยบายโครงการขยายถนนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ 3) เพื่อวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ที่เหมาะสมระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยมีการกำหนดเครื่องมือในการวิจัยคือการศึกษาจากเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึกกับประชาชน ภาครัฐ ชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

จากผลการศึกษาพบว่า รูปแบบความสัมพันธ์ที่เปลี่ยนแปลงไปโดยมีลักษณะความสัมพันธ์ที่มีภาวะทางอำนาจที่เท่าเทียมกันมากขึ้น ส่งผลให้รัฐและประชาชนต่างถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน ลดบทบาทการรวมศูนย์อำนาจ หมายความว่าต่างฝ่ายต่างมีความเท่าเทียมกัน รัฐไม่สามารถควบคุมสังคมได้ ไม่สามารถกำหนดนโยบายตามใจชอบได้ ยังต้องมีความเห็นจากประชาชนเสียก่อน โดยเฉพาะนโยบายที่มีผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ อย่างไรก็ตามรัฐไทยยังคงมีแนวทางการคิดที่เป็นศูนย์อำนาจ รัฐจึงมักกำหนดนโยบายที่ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน การออกนโยบายเช่นนี้ความสัมพันธ์ในเชิงนโยบายระหว่างรัฐกับสังคมจึงมีลักษณะรัฐนิยม (Neo-statism) คือ การออกนโยบายที่ขาดภาคประชาสังคม จะมีรัฐเป็นผู้กำหนดนโยบายให้แก่ประชาชน ประชาชนมีการเคลื่อนไหวทางสังคมทั้งในรูปแบบใหม่และรูปแบบเก่าคือทั้งผ่านกลไกรัฐและไม่ผ่าน

การคัดค้านโครงการขยายถนนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ของประชาชน โดยอาศัย รัฐธรรมนูญในการต่อสู้และคัดค้าน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสังคมยังสามารถที่จะควบคุมรัฐได้อยู่เช่นกัน ตรงกับลักษณะความสัมพันธ์คือสังคมล้อมรัฐ (Society Encluse State) เป็นสังคมที่สังคมสามารถ ต่อกรกับรัฐได้ บางครั้งรวมไปถึงการควบคุมรัฐให้ปฏิบัติตามความต้องการของประชาชนด้วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title State and Society Relation: A Case Study of Roads Expansion Project in
The Wat Ket Community, Chiang Mai Municipality

Author Mr. Amarit Sripichyakan

Degree Master of Arts (Political Science)

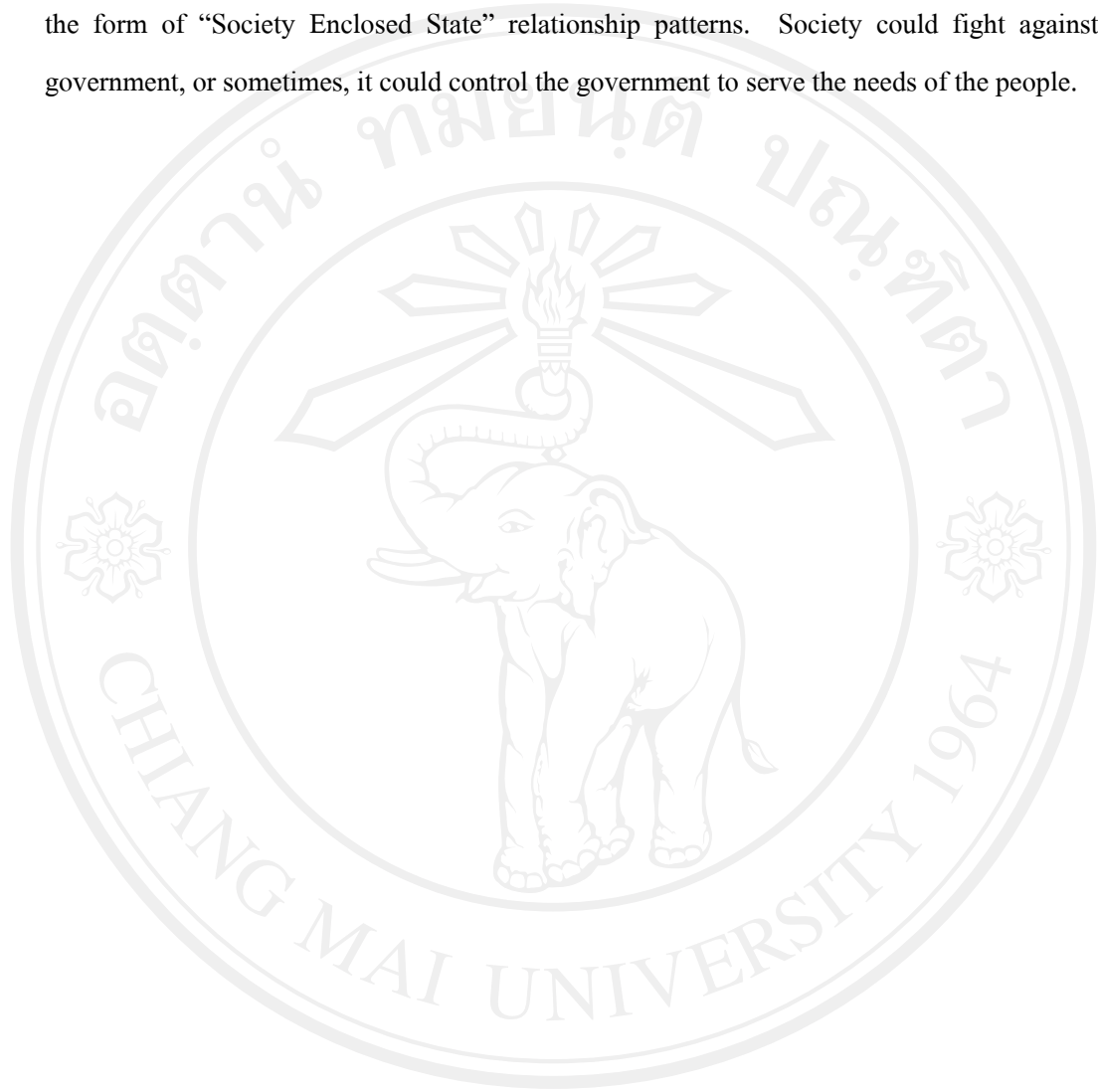
Thesis Advisor Lecturer Dr. Jantana Suttijaree

Abstract

The study entitled “State and Society Relation: A Case Study of Roads Expansion Project in The Wat Ket Community, Chiang Mai Municipality” aimed to investigate: 1) the pattern of relationships between state and society, in the case of the road expansion project in Nakorn Chiang Mai Municipal area; 2) patterns of people’s participation in the policy making process for the road expansion project in Nakorn Chiang Mai Municipal area; 3) appropriate patterns of relationships among central, regional and local government. This research is based on document research and in-depth interviews with related people, government units and communities.

The results revealed that the pattern of relationships changed to form an equal power relationship, where the government and people have balanced power. Centralization of power was decreased, and this meant that people and the government had equal power. The government could not control society, or they could not make policies as they liked. The policies, especially those which affect the lives of people in the implemented area, must be agreed by the people. However, the Thai government still retained the concept of centralized power. The policies were usually made without the people's participation resulting in “Neo-statism” or policy making with no civil sector participation – government set the policies for the people. There were both modern and old forms of social movement, use and no use of government's mechanism, in the civil sector.

The people's protest against the road expansion project in Nakorn Chiang Mai Municipality was based on the constitution showed that society could also control the government. This took the form of “Society Enclosed State” relationship patterns. Society could fight against the government, or sometimes, it could control the government to serve the needs of the people.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved